

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 07, 2015

Nummer 7, 2015

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:232](#) 06-02-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:182](#) 30-01-2015

Hof

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2015:142](#) 28-01-2015

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2015:618](#) 27-01-2015

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2014:4304](#) 10-12-2014

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2014:3617](#) 12-11-2014

Rechtbank

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2015:225](#) 20-01-2015

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2014:16686](#) 18-12-2014

Uitspraken zonder ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 27-01-2015

Paradiso & Campanelli

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

Afstamming. Verzoek tot vernietiging erkenning door dochter van 32 jaar oud die altijd heeft geweten dat haar juridische vader niet haar biologische vader is. Verzoek wordt ver buiten de termijn ex artikel 1:205 lid 4 BW ingediend. Rechtbank ontvangt verzoekster desondanks in haar verzoek. Zij is van oordeel dat het vasthouden aan de termijnen die de wet voorschrijft in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid een ongerechtvaardigde inmenging in het familie- en gezinsleven van verzoekster oplevert en daarom strijdig is met artikel 8 EVRM. De biologische en maatschappelijke werkelijkheid moeten prevaleren boven het belang van de wettelijke termijnen. De rechtbank vernietigt vervolgens de erkenning en stelt voorts het vaderschap van de biologische vader vast.

Op grond van artikel 1:205 lid 1 aanhef en onder a BW kan een kind de rechtbank verzoeken de erkenning te vernietigen op de grond dat de erkenner niet zijn biologische vader is. Dit verzoek moet, zo blijkt uit lid 4 van genoemd artikel, worden ingediend binnen drie jaar nadat het kind bekend is geworden met het feit dat de erkenner vermoedelijk niet zijn biologische vader is. Indien het kind gedurende zijn minderjarigheid bekend is geworden met dit feit, kan het verzoek worden ingediend tot uiterlijk drie jaren nadat het kind meerderjarig is geworden.

Vast staat dat het verzoek tot vernietiging van de erkenning niet is ingediend binnen de daartoe in de wet gestelde termijn. Verzoekster heeft, volgens haar eigen verklaring, altijd geweten dat de juridische vader niet haar biologische vader is en zij heeft gedurende haar gehele leven regelmatig contact en omgang gehad met haar biologische vader en zijn familie. Verzoekster is echter van mening dat vasthouden aan de wettelijke termijn voor vernietiging van de erkenning een ongerechtvaardigde inbreuk op haar gezinsleven in de zin van artikel 8 EVRM oplevert. Zij stelt zich op het standpunt dat de biologische werkelijkheid en haar recht op family life in dit geval dienen te prevaleren boven de rechtszekerheid. Volgens haar wordt

bovendien geen enkel belang gediend met handhaving van de termijnstelling in deze situatie, met name nu alle betrokkenen instemmen met het verzoek tot vernietiging van de erkenning.

De rechtbank overweegt dat het stellen van termijnen ex artikel 1:205 lid 4 BW noodzakelijk is om de rechtszekerheid te waarborgen en om de belangen van het kind te beschermen. Hoewel het stellen van termijnen in beginsel geen ongerechtvaardigde inmenging is in het familie- en gezinsleven van betrokkenen in de zin van artikel 8 EVRM, is de rechtbank van oordeel dat het vasthouden aan de hiervoor genoemde termijn in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid wel een ongerechtvaardigde inmenging in het familie- en gezinsleven van verzoekster oplevert en in zoverre strijdig is met artikel 8 EVRM. Het respect voor het familie- en gezinsleven eist in de onderhavige zaak dat het belang van de biologische en maatschappelijke werkelijkheid prevaleert boven het belang van de strikte hantering van de in artikel 1:205 lid 4 BW gestelde termijn en de daarmee voorgestane rechtszekerheid. De rechtbank ontvangt verzoekster dan ook in haar verzoek. De rechtbank heeft daarbij in overweging genomen dat de man – als enige belanghebbende bij het verzoek tot vernietiging van de erkenning – geen bezwaar heeft gemaakt tegen toewijzing van dit verzoek. Bovendien zijn er ook geen andere aanwijzingen dat de rechtszekerheid en de belangen van andere betrokkenen dan de rechtstreeks belanghebbenden in het onderhavige geval zullen worden geschaad wanneer niet wordt vastgehouden aan de wettelijke termijn.

De rechtbank wijst vervolgens het verzoek tot vernietiging van erkenning toe en stelt voorts het vaderschap van de biologische vader vast.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 18-12-2014

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2014:16686

Zaaknummer: C-09-465619 - FA RK 14-3483

Wetsartikelen: 1:205 lid 4 BW

RECHTSPRAAK

Kinderalimentatie. Behoeft kind van ouders die nooit hebben samengewoond. Behoeft van het kind in 2006 is op basis van de financiële gegevens van partijen van 2005 vastgesteld, rekening houdend met het destijds ontvangen kindgebonden budget. Inkomen vader sindsdien substantieel gestegen. Hof acht het redelijk dat het kind van deze inkomensstijging kan meeprofitieren. Hof bepaalt de behoefte van het kind aan de hand van het gemiddelde van de behoefte, berekend op basis van het huidige besteedbaar inkomen van moeder, vermeerderd met het kindgebonden budget, en het besteedbaar inkomen van vader, eveneens vermeerderd met het kindgebonden budget. Het gemiddelde wordt conform de Alimentatienormen verminderd met het voor het kind ontvangen kindgebonden budget.

De moeder is opgekomen tegen een beschikking van 24 januari 2014 van de Rechtbank Rotterdam. De ouders hebben nooit samengewoond. In de bestreden beschikking heeft de rechtbank de behoefte van de minderjarige dan ook aldus bepaald dat het gemiddelde is genomen van de behoefte berekend op basis van het inkomen van de ene ouder en de behoefte op basis van het inkomen van de andere ouder. De moeder kan zich daar niet mee verenigen. Zij stelt dat bij een eerdere beschikking van 15 maart 2006 de behoefte van de minderjarige op een hoger bedrag is vastgesteld. De behoefte dient volgens de moeder opnieuw te worden vastgesteld op basis van de huidige inkomens, omdat het inkomen van de vader is gestegen. De vader heeft een aanzienlijk vermogen, waardoor de behoefte van de minderjarige en zijn draagkracht hoger zijn.

De vader stelt dat de rechtbank op juiste wijze de behoefte van de minderjarige heeft vastgesteld. Aangezien het huidige inkomen van de vader niet het voormalig gezamenlijke inkomen van partijen overstijgt, is er geen aanleiding om de behoefte van de minderjarige op basis van het huidige inkomen van de vader te berekenen. De vader stelt dat hij niet het door

de moeder gestelde aanzienlijke vermogen heeft.

Het hof overweegt dat uit de beschikking van 15 maart 2006 niet blijkt dat de behoefte van de minderjarige destijds in overeenstemming met de wettelijke maatstaven is vastgesteld. De rechtbank heeft in de bestreden beschikking op basis van de financiële gegevens van partijen van 2005 de behoefte van de minderjarige vastgesteld, waarbij rekening is gehouden met het – destijds nog niet ingevoerde – ontvangen kindgebonden budget. Het inkomen van de vader is ten opzichte van zijn inkomen in 2005 aanzienlijk gestegen. In de situatie waarin het kind nimmer in gezinsverband met beide ouders heeft samengeleefd en het inkomen van een van de ouders aanzienlijk is gestegen, voorzien de Alimentatienormen niet in een aanbeveling. Het hof acht het redelijk dat in deze situatie waarin vaststaat dat de minderjarige nimmer in gezinsverband met beide ouders heeft geleefd, de minderjarige van een inkomensstijging als de onderhavige mee kan profiteren. Derhalve zal het hof de behoefte van de minderjarige bepalen aan de hand van het gemiddelde van de behoefte berekend op basis van het huidige netto besteedbaar inkomen van de moeder, vermeerderd met het kindgebonden budget waarop thans aanspraak wordt gemaakt, en de behoefte berekend op basis van het huidige netto besteedbaar inkomen van de vader, eveneens inclusief het voor de minderjarige te ontvangen kindgebonden budget. Het aldus gevonden gemiddelde wordt overeenkomstig de Alimentatienormen verminderd met het voor de minderjarige ontvangen kindgebonden budget.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 12-11-2014

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2014:3617

Zaaknummer: 200.145.730/01

RECHTSPRAAK

Het hof oordeelt dat er geen bijzondere omstandigheden zijn op grond waarvan de alimentatietermijn na twaalf jaar moet worden verlengd, ook al is de beëindiging ingrijpend. De vrouw heeft zich onvoldoende ingespannen om tot financiële zelfstandigheid te geraken. Zij had voorts meer kunnen doen om de verdeling van de huwelijksgemeenschap te bewerkstelligen. Zij heeft niet aangetoond dat het feit dat zij op haar leeftijd niet op de arbeidsmarkt terechtkon, huwelijksgelateerd is. Het hof veroordeelt vrouw tot terugbetaling van te veel betaalde alimentatie.

De man heeft twaalf jaar lang partneralimentatie betaald aan de vrouw. De vrouw verzocht de rechtbank om de termijn van de door de man te betalen partneralimentatie te verlengen. De rechtbank wees het verzoek van de vrouw toe en verlengde de onderhoudsverplichting van de man met een termijn van vier jaar met de mogelijkheid van verdere verlenging. De man komt tegen deze uitspraak in hoger beroep en stelt dat de vrouw over voldoende inkomsten kan beschikken om in haar eigen levensonderhoud te voorzien. De traditionele rolverdeling tijdens het huwelijk van partijen is volgens de man niet de reden van het feit dat de vrouw na twaalf jaar niet in staat is gebleken om zelf inkomsten te genereren.

Naar het oordeel van het hof is de beëindiging van de door de vrouw te ontvangen partneralimentatie ingrijpend van aard. Echter, zwaarwegende feiten en omstandigheden die een verlenging van de twaalfjaarstermijn kunnen rechtvaardigen, zijn volgens het hof in de onderhavige zaak in onvoldoende mate aanwezig. Naar het oordeel van het hof heeft de vrouw zich gedurende de afgelopen jaren onvoldoende ingespannen om tot financiële zelfstandigheid te geraken. Daarbij neemt het hof in aanmerking dat de vrouw de verdeling van de ontbonden huwelijksgemeenschap had kunnen bewerkstelligen, waardoor zij over eigen vermogen had kunnen beschikken. Met dit eigen vermogen had zij in haar eigen levensonderhoud kunnen voorzien. Dat de vrouw dit niet heeft gedaan, komt naar het oordeel van het hof voor haar eigen rekening en risico. Ook ten aanzien van het pensioen van de man geldt dat de vrouw voldoende tijd heeft gehad om de benodigde informatie op te vragen,

hetgeen zij heeft nagelaten.

De vrouw stelt onder meer dat zij op haar leeftijd niet meer op de arbeidsmarkt kan komen. In dat kader overweegt het hof dat de vrouw niet heeft aangetoond dat de oorzaak daarvan huwelijksgerelateerd is. Evenmin heeft de vrouw aangetoond dat zij na echtscheiding voldoende inspanningen heeft verricht om betaald werk te vinden. In dat kader neemt het hof in aanmerking dat de vrouw op het moment van echtscheiding geen zorgtaken meer had voor de kinderen van partijen. Het hof vernietigt de bestreden beschikking en wijst het verlengingsverzoek van de vrouw alsnog af. Omdat de vrouw rekening heeft kunnen houden met een mogelijke terugbetalingsverplichting, oordeelt het hof dat de vrouw de te veel ontvangen partneralimentatie aan de man moet terugbetalen.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 28-01-2015

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2015:142

Zaaknummer: 200.150.208.01

RECHTSPRAAK

De man stelt in hoger beroep dat een rechtsgeldige akte van verdeling is opgemaakt en ondertekend, waarin partijen van pensioenverevening over en weer hebben afgezien. Het hof gaat na hoe de akte van verdeling en levering tot stand is gekomen en stelt vast dat de pensioenen wel degelijk een van de discussiepunten betrof. Het hof concludeert dat de man erop heeft mogen vertrouwen dat de vrouw wel degelijk van verevening heeft willen afzien.

Bij tussenbeschikking van 19 juli 2011 heeft de Rechtbank Groningen de echtscheiding tussen partijen uitgesproken en de beslissing omtrent de verdeling van de huwelijksgoederengemeenschap aangehouden. Ten aanzien van de door partijen opgebouwde pensioenrechten verklaarde de Rechtbank Groningen bij beschikking van 11 maart 2014 voor recht, dat partijen na de huwelijkssluiting pensioenrechten hebben opgebouwd die voor verevening vatbaar zijn en dat partijen gehouden zijn om aan de uitvoering van de pensioenverevening mee te werken. De man komt in hoger beroep tegen de laatstgenoemde beschikking en stelt dat partijen een rechtsgeldige (ontwerp)akte van verdeling hebben getekend, waarin staat dat partijen zullen afzien van pensioenverevening. De vrouw betwist dat sprake is van een definitieve overeenkomst waarin partijen zijn afgeweken van de wettelijke regeling.

Het hof overweegt als volgt. Vast staat dat partijen destijds een ontwerpakte van verdeling hebben laten opmaken door een notaris, waarin partijen uitdrukkelijk afzien van pensioenverevening. Uit correspondentie van de notaris aan de man blijkt bovendien dat de verevening van de pensioenen een discussiepunt tussen partijen betrof, waarover partijen nog overeenstemming moesten bereiken. Nadat de vrouw nog enkele wijzigingen in de ontwerpakte van verdeling heeft laten doorvoeren, hebben partijen beiden de ontwerpakte ondertekend en geparafeerd. Het vorenstaande brengt het hof tot het oordeel dat partijen bewust zijn overeengekomen dat zij van pensioenverevening zullen afzien. Het enkele feit dat op de akte 'ontwerp' staat, maakt dat naar het oordeel van het hof niet anders. Volgens het hof is voldaan aan de wettelijk vastgestelde vormvoorschriften voor afwijking van de wettelijke

regeling, aangezien in overeenstemming met artikel 2 lid 1 Wvps sprake is van een bij geschrift gesloten overeenkomst, met het oog op de scheiding.

Het vorenstaande brengt met zich dat het hof conform het verzoek van de man voor recht zal verklaren dat partijen bij (ontwerp)akte van verdeling en levering d.d. 3 februari 2012 zijn overeengekomen dat de pensioenen van partijen niet zullen worden verevend. Dit brengt met zich dat de vrouw de door haar opgegeven pensioenverevening van de man ongedaan dient te maken.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 27-01-2015

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2015:618

Zaaknummer: 200.150.461-01 + 200.150.469-01

Wetsartikelen: 2 lid 1 Wvps

RECHTSPRAAK

Biologische vader vordert in kort geding onvoorwaardelijke medewerking aan de uitvoering van wekelijkse omgang. Rechtbank heeft op 21 mei 2014 vervangende toestemming tot erkenning geweigerd, de adoptie van het kind uitgesproken en de naam van het kind gewijzigd. Toen is vastgesteld dat er op dat moment geen familie- en gezinsleven tussen de biologische vader en het kind bestond. Thans is het oordeel niet anders. Voorzieningenrechter is evenwel van oordeel dat eiser een beroep op bescherming van zijn ‘private life’ toekomt. Eiser is niet alleen de biologische ouder, maar voelt ook een sterke binding met het kind en heeft, zodra hij bekend was met de zwangerschap en geboorte, de nodige stappen ondernomen om zijn vaderschap vast te stellen en een juridische band met het kind te krijgen. Eiser is ontvankelijk in zijn vordering. Die wordt evenwel afgewezen.

Eiser heeft een relatie gehad met moeder. Uit deze relatie is op 19 april 2012 te Woerden het kind geboren. Het kind is bij haar geboorte ter adoptie afgestaan en verblijft sinds 8 augustus 2012 in het gezin van gedaagden. Eiser is de biologische vader van het kind. Bij beschikking van 21 mei 2014 is het verzoek voor vervangende toestemming tot erkenning van het kind door eiser afgewezen en is de adoptie van het kind door gedaagden uitgesproken.

Eiser vordert thans in kort geding om gedaagden te veroordelen hun onvoorwaardelijke medewerking te verlenen aan de uitvoering van een contactregeling tussen hem en het kind. De voorzieningenrechter stelt voorop dat op grond van artikel 1:377a BW het kind recht heeft op omgang met degene die in een nauwe betrekking tot hem of haar staat, tenzij sprake is van een van de limitatief in dat artikel opgesomde ontzeggingsgronden voor dit recht. Eiser grondt zijn vordering op dit artikel. Daarnaast volgt uit artikel 8 EVRM dat eenieder recht heeft op de eerbiediging van zijn privéleven en familie- en gezinsleven (*‘private and family life’*) en dat inmenging daarin van het openbaar gezag alleen is toegestaan als dat bij wet is voorzien en

noodzakelijk is in een democratische samenleving. Eiser stelt onder andere met een beroep op dit artikel dat hij kan worden ontvangen in zijn vordering. De voorzieningenrechter sluit zich aan bij een eerdere beslissing van 21 mei 2014 dat er geen '*family life*' tussen de eiser en het kind bestaat. Maar vervolgens gaat de voorzieningenrechter na of de bescherming van het privéleven en meer in het bijzonder de identiteit van de eiser, waartoe de toegang tot het kind kan behoren, tot ontvankelijkheid kan leiden. De affectieve relatie van eiser met de moeder die tot in de zwangerschap duurde, de stappen die de man direct nadat hij van de geboorte had vernomen heeft ondernomen om zijn vaderschap vast te stellen, het contact dat er een keer met het kind is geweest en de sterke verbinding die de man met het kind voelt, maken dat de voorzieningenrechter oordeelt dat contact met en toegang tot het kind inderdaad een belangrijk onderdeel omvatten van de identiteit van eiser en daarmee van zijn '*private life*'. De voorzieningenrechter is derhalve van oordeel dat eiser ontvankelijk is in zijn vordering. De vraag die vervolgens moet worden beantwoord, is of een omgangsregeling tussen het kind en eiser in het belang van het kind is, en zo ja, hoe deze dan vorm moet krijgen. Partijen zijn het erover eens dat het vormgeven en vastleggen van een contactregeling onder begeleiding van een sociaalpedagogische deskundige dient te gebeuren. Daarvan is op dit moment geen sprake. Daar komt bij dat het geschil tussen partijen niet zozeer betrekking heeft op de vraag of er contact zou moeten komen tussen eiser en het kind, maar wat de frequentie van dat contact moet zijn en in welk kader dat contact plaatsvindt. Er loopt nog een hoger beroep hierover. De voorzieningenrechter wijst daarom de vordering van eiser af.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 20-01-2015

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2015:225

Zaaknummer: C-16-382177 - KG ZA 14-884

Wetsartikelen: 1:377a BW

RECHTSPRAAK

Partijen hebben bij echtscheidingsconvenant van 20 juni 2011 een overeenkomst over het levensonderhoud gesloten dat na de ontbinding van het huwelijk de een tegenover de ander niet gehouden is tot betaling van alimentatie. De vrouw verzoekt wijziging van de alimentatie, primair op de grond dat de overeenkomst is aangegaan met grove miskenning van de wettelijke maatstaven. De man verweert zich dat partijen bewust zijn afgeweken van de wettelijke maatstaven. Partijen hebben voorafgaande aan de scheiding één afspraak gehad met een mediator die slechts ter sprake heeft gebracht dat de vrouw recht heeft op partneralimentatie gedurende twaalf jaren. Het inkomen van de man uit onderneming is niet aan de orde geweest. Het hof oordeelt dat op de mediator de verplichting rust zodanige informatie te verschaffen dat partijen inzicht hebben in hun rechten en verplichtingen. De advocaat in de echtscheidingsprocedure heeft partijen hierover evenmin voorgelicht. Deze had zich ervan moeten vergewissen of partijen zich bewust waren van hun rechten en verplichtingen, zodat zij niet zonder kennis van zaken daarvan afstand zouden doen. Nu dat niet is gebeurd, zijn partijen niet bewust afgeweken van de wettelijke maatstaven. Gelet op het inkomen van de man ten tijde van het sluiten van het convenant en de hoogte van het nettogezinsinkomen ten tijde van de samenleving is het hof van oordeel dat het convenant met grove miskenning van de maatstaven tot stand is gekomen.

Partijen hebben zich voor de totstandkoming van hun echtscheiding tot een mediator van 'Easy echtscheiding' gewend. Gebleken is dat er slechts één inhoudelijke bespreking heeft plaatsgevonden bij de mediator. Onweersproken is dat de betreffende mediator slechts ter

sprake heeft gebracht dat de vrouw recht heeft op partneralimentatie voor de duur van twaalf jaren. Het hof kan niet vaststellen of de mediator de wettelijke grondslagen voor partneralimentatie met partijen heeft besproken en partijen heeft voorgehouden welk bedrag de man op basis van deze grondslagen aan de vrouw voor partneralimentatie zou kunnen voldoen. Het hof heeft verder evenmin kunnen vaststellen dat de advocaat die partijen heeft vertegenwoordigd in de echtscheidingsprocedure, mr. F.W.M. Bekker, partijen heeft voorgelicht omtrent hun wederzijdse rechten en verplichtingen met betrekking tot de onderhoudsverplichting. Naar het oordeel van het hof brengt de zorgvuldigheidsnorm die de betreffende advocaat jegens zijn cliënten in acht had dienen te nemen, met zich dat hij zich had moeten vergewissen of partijen zich bewust waren van hun rechten en verplichtingen zodat zij niet zonder kennis van zaken afstand zouden doen van mogelijke rechten. Nu hij dit niet heeft gedaan is het hof, anders dan de man, van oordeel dat partijen niet bewust zijn afgeweken van de wettelijke maatstaven toen zij als uitgangspunt voor de behoefte van de vrouw, van haar netto-inkomen ten tijde van de echtscheiding zijn uitgegaan. Het hof is van oordeel dat het tussen partijen geldende convenant tot stand is gekomen met grove miskenning van de wettelijke maatstaven. De grief van de vrouw treft dan ook doel zodat de beschikking van de rechtbank zal worden vernietigd en het hof op basis van de behoefte van de vrouw en de draagkracht van de man op dit moment, dient te bezien of een partneralimentatie kan worden vastgesteld.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 10-12-2014

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2014:4304

Zaaknummer: 200.149.005.01

RECHTSPRAAK

Het hof heeft artikel 23 Rv geschonden door niet te oordelen op het verzoek van de vrouw tot terugbetaling van de te veel betaalde kinderalimentatie. Tevens heeft het hof niet de regels toegepast die volgens vaste rechtspraak gelden met betrekking tot de ingangsdatum van een (gewijzigde) onderhoudsverplichting.

Partijen hebben een affectieve relatie gehad en zijn ouders van een dochter die bij de vrouw woont. In 2007 heeft de rechtbank een door de man te betalen kinderalimentatie vastgesteld van € 873 per maand. In het onderhavige geding heeft de man verzocht de in 2007 gewezen beschikking te wijzigen en de kinderalimentatie met ingang van 1 januari 2011 op nihil te bepalen en de vrouw te veroordelen de door de man te veel betaalde kinderalimentatie aan hem terug te betalen.

Het hof heeft de beschikking uit 2007 aldus gewijzigd dat de man aan kinderalimentatie verschuldigd is:

- € 474 per maand in de periode van 1 januari 2011 tot 1 april 2011;
- € 396 per maand in de periode van 1 april 2011 tot 1 mei 2013;
- € 474 per maand in de periode van 1 mei 2013 tot 1 december 2013;
- € 391 per maand in de periode vanaf 1 december 2013.

Voorts heeft het hof het meer of anders verzochte afgewezen.

De man klaagt in cassatie dat het hof niet heeft beslist op zijn verzoek om de vrouw te veroordelen tot terugbetaling van de te veel betaalde kinderalimentatie en aldus artikel 23 Rv heeft geschonden. Voor zover het hof bedoeld verzoek heeft afgewezen, klaagt de man dat het hof daarmee heeft miskend dat de man belang heeft bij de door hem verzochte executoriale titel en dat de vrouw zich niet tegen dit verzoek heeft verweerd.

De Hoge Raad overweegt het volgende. Uitgangspunt is dat de beslissing van het hof om de

kinderalimentatie met ingang van 1 januari 2011 – een datum gelegen vóór de uitspraak van het hof – op lagere bedragen vast te stellen dan voorheen golden, ertoe leidt dat met terugwerkende kracht de rechtsgrond is ontvallen aan de door de man na 1 januari 2011 te veel betaalde kinderalimentatie, en dat daarmee op de vrouw de verplichting is komen te rusten om die te veel betaalde kinderalimentatie aan de man terug te betalen. De man heeft niettemin een rechtens te respecteren belang bij zijn verzoek tot veroordeling van de vrouw tot terugbetaling van de te veel betaalde kinderalimentatie, doordat hij bij toewijzing daarvan een executoriale titel verkrijgt. Een dergelijk verzoek is voorts in overeenstemming met de eisen van een goede procesorde. Het hof heeft niet geoordeeld over het verzoek van de man tot veroordeling van de vrouw tot terugbetaling van de te veel betaalde kinderalimentatie en heeft dus het bepaalde in artikel 23 Rv geschonden.

De vrouw heeft beroep in cassatie ingesteld onder de voorwaarde dat de bestreden beschikking aldus moet worden verstaan dat zij ‘moet worden geacht wél (en zonder meer) een terugbetalingsverplichting te hebben ten aanzien van te veel door de man betaalde alimentatie’. Uit het voorgaande volgt dat die voorwaarde is vervuld.

De vrouw klaagt dat het hof heeft verzuimd om te onderzoeken of een terugbetalingsverplichting ten laste van de vrouw in redelijkheid kan worden aanvaard. In het bijzonder wijst het middel op (i) de ingrijpende gevolgen die de wijziging van de kinderalimentatie met terugwerkende kracht voor de vrouw heeft, (ii) de stelling van de vrouw dat de man in de periode 2010-2013 een betalingsachterstand heeft opgebouwd, (iii) de stelling van de vrouw dat niet vaststaat dat de man te veel kinderalimentatie heeft betaald en (iv) het beroep van de vrouw op verrekening van de vordering van de man tot terugbetaling van de te veel betaalde kinderalimentatie met zijn schuld ter zake van achterstallige kinderalimentatie.

De Hoge Raad stelt voorop dat op grond van vaste rechtspraak met betrekking tot de ingangsdatum van een (gewijzigde) alimentatie de volgende regels gelden:

- De rechter die beslist op een verzoek tot wijziging van een eerder vastgestelde bijdrage in het levensonderhoud, zal in het algemeen behoedzaam gebruik moeten maken van zijn bevoegdheid de wijziging te laten ingaan op een vóór zijn uitspraak gelegen datum, met name indien dit ingrijpende gevolgen kan hebben voor de onderhoudsgerechtigde in verband met een daardoor in het leven geroepen verplichting tot terugbetaling van hetgeen in de daaraan voorafgaande periode in feite is betaald of verhaald.
- Deze behoedzaamheid geldt ook voor de rechter in hoger beroep die met ingang van een vóór zijn uitspraak gelegen datum een zodanige wijziging brengt in de door de rechter in

eerste aanleg vastgestelde of gewijzigde bijdrage dat zij kan leiden tot de hiervoor bedoelde ingrijpende gevolgen.

- Deze behoedzaamheid brengt mee dat de rechter naar aanleiding van hetgeen partijen hebben aangevoerd, zal moeten beoordelen of, en in hoeverre, in redelijkheid van de onderhoudsgerechtigde terugbetaling kan worden verlangd van hetgeen in overeenstemming met diens behoefte aan levensonderhoud reeds is uitgegeven, en dat de rechter, indien dit naar zijn oordeel het geval is, van zijn beoordeling rekenschap zal moeten geven in de motivering.

In deze regels ligt besloten dat de rechter die een onderhoudsverplichting verlaagt met ingang van een vóór zijn uitspraak gelegen datum, steeds aan de hand van hetgeen ten processe is gebleken, zal moeten beoordelen in hoeverre een daaruit voortvloeiende terugbetalingsverplichting in redelijkheid kan worden aanvaard. Hij is derhalve bij die beoordeling niet afhankelijk van een door de onderhoudsgerechtigde gevoerd, op die terugbetaling betrekking hebbend verweer. Het hof heeft niet kenbaar de hiervoor bedoelde regels toegepast. Evenmin heeft het hof kenbaar onderzocht of een terugbetalingsverplichting ten laste van de vrouw in redelijkheid kan worden aanvaard, mede in het licht van hetgeen door haar is aangevoerd. De klacht van de vrouw is dan ook gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de beslissing van het hof en verwijst het geding naar een andere hof ter verdere behandeling en beslissing.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 06-02-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:232

Zaaknummer: 14/02362

Wetsartikelen: 23 Rv

RECHTSPRAAK

Het hof vergeet twee schulden te betrekken in de verdeling van de huwelijksgoederengemeenschap, verrekend ten onrechte door de man na de peildatum betaalde premiebetalingen en vergeet een bedrag aan rente te betrekken bij de vaststelling van het door de man aan de vrouw uit hoofde van verdeling en verrekening te betalen bedrag. De Hoge Raad doet de zaak zelf af.

Het geding na verwijzing betreft de verzoeken van de man en de vrouw tot verdeling van de ontbonden huwelijksgoederengemeenschap. Het hof heeft beslist dat als peildatum voor de omvang van de huwelijksgoederengemeenschap geldt: 1 januari 2004, en als peildatum voor de waardering: in beginsel het moment van de feitelijke verdeling. Vervolgens heeft het hof een deskundige opgedragen een boedelbeschrijving op te stellen. Bij eindbeschikking heeft het hof geen aanleiding gezien het rapport van de deskundige niet integraal te volgen. Vervolgens heeft het hof de huwelijksgoederengemeenschap verdeeld zoals in de beschikking is bepaald en de man veroordeeld om aan de vrouw ter zake van overbedeling en na verrekening € 4.497 te betalen.

De man klaagt in cassatie dat het hof ten onrechte twee schulden van hem (te weten IB 2003 ad € 15.019 en WAZ 2003 ad € 452) niet in de verdeling heeft betrokken, waardoor het hof de huwelijksgoederengemeenschap niet bij helfte heeft verdeeld.

De Hoge Raad oordeelt dat de klacht slaagt. Bijzondere gevallen daargelaten is bij de verdeling van de huwelijksgoederengemeenschap overeenkomstig artikel 1:100 BW uitgangspunt dat gemeenschappelijke schulden bij helfte worden betrokken. Dat in dit geval sprake is van een uitzonderingsgeval is niet gesteld of gebleken en volgt ook niet uit de eindbeschikking. De man heeft de door hem gestelde belastingschulden opgevoerd bij de deskundige en deze zijn door de deskundige ook in het eerste deskundigenrapport betrokken en partijen hebben zich daarmee akkoord verklaard. In het tweede deskundigenrapport komen deze schulden terug. Het hof heeft deze schulden echter niet in de verdeling betrokken, terwijl het hof dat wel heeft gedaan met een schuld van de vrouw (IB 2002) zoals die volgt uit het deskundigenrapport. Uit de eindbeschikking is in het geheel niet af te leiden waarom het hof de belastingschulden van

de man niet in de verdeling heeft betrokken. Het niet meenemen van die schulden is bovendien strijdig met de overweging van het hof dat er geen reden is om het (tweede) deskundigenrapport niet te volgen.

De vrouw klaagt in cassatie dat een overweging en het dictum van de eindbeschikking niet aansluiten op de beslissing in die beschikking dat de man ter zake van zijn aandeel in de vof en de latentie FOR over de periode van 1 januari 2004 tot 1 januari 2012 aan de vrouw is verschuldigd in hoofdsom € 45.773 en aan rente € 8.056. De vrouw wijst erop dat het hof heeft verzuimd het rentebedrag aan de vrouw toe te wijzen.

Ook deze klacht slaagt. In zijn rapport heeft de deskundige vastgesteld dat de vrouw per 1 januari 2012 nog aanspraak heeft op betaling van € 45.773 in hoofdsom en € 8.056 aan rente. Uit de beschikking blijkt dat het hof, overeenkomstig zijn uitgangspunt, heeft beoogd de deskundige op dit punt te volgen. Het hof heeft evenwel verzuimd genoemd rentebedrag in zijn vaststelling van het door de man aan de vrouw uit hoofde van verdeling en verrekening te betalen bedrag te betrekken.

Ook klaagt de vrouw over het oordeel van het hof dat de door de man na 1 januari 2004 betaalde premies op de levensverzekeringsspolis ten bedrage van € 4.324 dienen te worden verrekend en dat de vrouw in verband daarmee een bedrag van € 2.162 aan de man dient te voldoen. Het middel klaagt dat dit oordeel in strijd is met de toedeling van de polis aan de man en met de beslissing dat 1 januari 2004 heeft te gelden als peildatum voor de omvang van de huwelijksgoederengemeenschap.

Ook deze klacht slaagt. Uit het deskundigenrapport blijkt dat het standpunt van de deskundige dat de premiebetalingen na 1 januari 2004 dienen te worden verrekend, uitsluitend betrekking heeft op de situatie waarin de polis in de verdeling wordt betrokken voor de waarde die deze heeft op het moment van uitbrengen van het rapport, te weten begin 2013 (€ 39.130). Het hof heeft de polis evenwel voor een bedrag van € 45.949 in de verdeling betrokken, te weten de waarde per 1 januari 2004. Daarvan uitgaande komen de na die datum door de man betaalde premies niet voor verrekening in aanmerking.

De Hoge Raad vernietigt de beslissing van het hof en doet de zaak zelf af. De Hoge Raad veroordeelt de man om aan de vrouw ter zake van overbedeling en na verrekening te betalen een bedrag van € 6.980, te vermeerderen met de wettelijke rente over een bedrag van € 4.497 vanaf veertien dagen na betekening van de beschikking van het hof en over het meerdere vanaf veertien dagen na betekening van zijn eigen beschikking.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-01-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:182

Zaaknummer: 14/00467

Wetsartikelen: 1:100 BW

RECHTSPRAAK

Paradiso & Campanelli

Bij draagmoederschap staat belang kind voorop. Commercieel draagmoederschap. Geen genetische ouders. Strijd met openbare orde. Weigering Italië tot erkenning van ouderschap dat volgens Russisch recht geldig is. Maatregel van uithuisplaatsing en gezagsbeëindiging levert strijd met artikel 8 EVRM. Belang kind bij familie- en gezinsleven en bij identiteit.

Klagers, een echtpaar, waren ongewenst kinderloos. Met tussenkomst van het bureau Rosjurconsulting Moscow, sloten zij een overeenkomst met een draagmoeder in Rusland. De moeder kreeg in-vitro-inseminatie met eicellen van een onbekende vrouw en baarde in 2011 een zoon, die niet genetisch verwant was met klagers. Voor deze diensten betaalden klagers € 49.000. Klagers registreerden zich als biologische ouders van het kind, hetgeen volgens Russisch recht rechtmatig was, en brachten het kind naar hun huis in Italië. De Italiaanse autoriteiten stelden onregelmatigheden vast en weigerden het kind als kind van klagers in te schrijven in de geboorteregisters. Het kind werd uit huis geplaatst. Klagers werden vervolgd voor 'verstrekking van valse informatie gericht op registratie van een geboorte' (omdat in tegenstelling tot hetgeen zij bij de aangifte vertelden er geen biologische verwantschap was tussen het kind en klagers) en overtreding van de adoptiewet, hetgeen een schending van zowel Italiaans als internationaal recht met zich bracht. Het Openbaar Ministerie verzochte tevens de kinderrechter te verklaren dat het kind beschikbaar was voor adoptie (een Italiaanse procedure). Het kind werd verklaard ouderloos te zijn. Er werd ook verklaard dat klagers niet betrokken mochten worden bij de adoptieprocedure.

Het EHRM overwoog dat klagers niet namens het kind mochten klagen, wel op eigen titel. Ze hadden hem als een eigen kind opgevoed, waardoor sprake was van familie- en gezinsleven. Ook was de identiteit van het kind in geding, waardoor het privéleven werd betrokken. De meerderheid van het EHRM (vijf van de zeven rechters) oordeelde dat de autoriteiten het kind niet uit huis hadden mogen plaatsen. Overwegingen van openbare orde vormden geen afdoende rechtvaardiging voor de ingrijpende maatregel van verwijdering van een zeer jong

kind uit zijn gezinssituatie. Bij een inmenging van deze aard, dienen de autoriteiten zorgvuldig na te gaan wat de impact is van de maatregel voor de ouders en het kind en bovendien te overwegen of er een minder ingrijpend alternatief voorhanden is. Het EHRM verwees naar *Zhou t. Italië* (EHRM 14 januari 2014, nr. 33773/11, BJN 2014-0030). Het EHRM vindt de zaak vergelijkbaar met *Wagner t. Luxemburg* (EHRM 28 juni 2007, nr. 76240/01) waar het EHRM de staat had veroordeeld voor de weigering juridisch effect te geven aan een Peruviaanse adoptie.

Het EHRM verwierp de suggestie dat onderzocht zou worden of er ‘*common ground*’ was voor de Russische praktijken. Overwegingen van openbare orde wogen niet zo zwaar als het belang van het kind, oordeelde de meerderheid. Hiervan deed niet af dat klagers niet de genetische ouders waren van het kind en ook niet dat het kind gedurende een betrekkelijk korte periode – zes maanden – bij hen was geweest. De meerderheid van het EHRM betrok in zijn overwegingen het feit dat het kind gedurende twee jaar, na de uithuisplaatsing, in een juridische vacuüm – zonder identiteit – verkeerde. Italië werd veroordeeld tot betaling van €20.000 schadevergoeding aan klagers. Ondanks de vaststelling dat artikel 8 EVRM werd geschonden, waren de autoriteiten niet verplicht om het kind bij de pleegouders weg te halen, door wie hij sinds 2013 werd opgevoed, oordeelde het EHRM.

Rechters Raimondi en Spano gaven een gedeeltelijke afwijkende mening. Deze rechters oordeelden dat er tussen klagers en het kind geen familie- en gezinsleven bestond omdat klagers het kind onder hun hoede hadden gekregen met toepassing van illegale handelingen. Voorts oordeelden deze rechters dat de Italiaanse rechter bij de uithuisplaatsing handelde binnen de toelaatbare marges van artikel 8 EVRM, een en ander gelet op de zeer delicate situatie en de noodzaak om met spoed te reageren. Zij wezen voorts op het feit dat de meerderheid aan lidstaten het recht ontzegt om juridisch effect aan een ouder-kindrelatie te weigeren, zelfs wanneer deze in strijd is met de openbare orde. Deze rechters vinden dit ten onrechte en in strijd met eerdere rechtspraak (EHRM 26 juni 2014 (*Mennesson t. Frankrijk*) en EHRM 2 juni 2014, BJN 2014/0180 (*Labassee t. Frankrijk*)). Zij zijn het ook niet mee eens met de meerderheid dat het privéleven van het kind een rol speelt.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 27-01-2015

Zaaknummer: 25358/12